

We are watching you

U srijedu 15. srpnja 2020. s početkom u 20 sati otvara se samostalna izložba akademske umjetnice **Ivane Mrčele** pod nazivom "**We are watching you**" u Galeriji Kortil u Rijeci.

Izložba ostaje otvorena do 31. srpnja 2020.

Prostorna instalacija "**We are watching you**" kojom Ivana Mrčela inscenira pozornicu i gledalište bavi se temom odnosa publike i pojedinca u fokusu. Prilikom ulaska u galerijski prostor pojedinac ima priliku stati pred reflektore pozornice, biti u fokusu i ostvariti svojih 15 minuta slave. Tijekom svog javnog nastupa, u potpunosti je sâm i izložen procjeni drugih, ranjiviji i podložan kritikama i negativnim reakcijama kao i krajnjoj neizvjesnosti razvoja događaja. Oslikana publika sazdana je od niza individualiziranih likova s vrlo raznolikim izrazima lica – od podrške i smijeha do zaprepaštenosti i negodovanja. Dojam boravka na pozornici obogaćen je zvučnim efektima koji su sastavni dio prostorne instalacije te doprinose cjelovitom doživljaju nove pozicije u kojoj se našao posjetitelj. U zvučnoj snimci izmjenjuju se reakcije od pljeska i podrške, preko ismijavanja i nezadovoljstva pa sve do bijele buke odnosno žamora koji često prati javne izvedbe i druženja na otvorenjima izložbi.

<https://hkd-rijeka.hr/dogadanja/iva-mrcela-im-watching-you-izlozba/>

Predgovor izložbe:

Živimo u vremenu u kojem je suvremena tehnologija omogućila maksimalnu izmjenu informacija, brzu komunikaciju kao i mogućnost samoprezentacije i realizacije što je u konačnici rezultiralo ostvarenjem poznate izjave Andya Warhola kako će svatko imati svojih 15 minuta slave. I dok su u neka davna vremena slavne ličnosti bili pojedinci poput vođa država, istraživača, znanstvenika, umjetnika i sportaša odnosno ljudi koji su svojim djelima, postignućima i otkrićima zaslužili mjesto u javnom diskursu, danas doslovce svatko tko ima kameru može postati slavan. Ono što je Andy Warhol najavio svojim djelovanjem kada su tabloidi umjetnikovu svakodnevnicu pretvarali u atraktivne novinske priče i naslove, a on im je uvelike pomagao izmišljanjem sočnih detalja, danas je postala naša svakodnevnicu. Obični ljudi smješteni u reality showove postali su zvijezde samo zato što su pristali na snimanje i omogućili zadiranje u vlastitu intimu. Izgubila se granica između stvarnosti i izmišljenog sadržaja, a praćenje nečijeg života postalo je glavni izvor zarade. Živimo u užurbanom svijetu preopterećeni velikim brojem krajnje nepotrebnih informacija što je rezultiralo smanjenjem koncentracije kod pojedinca. Instant sadržaji najbolje se prodaju što automatski dovodi i do banalizacije sadržaja i vrijednosti do te mjere da možda čak i Warholovih 15 minuta u konačnici djeluje predugo za zadržavanje fokusa. No, ključno pitanje postavio je autor jednog londonskog grafita: ako je cijeli svijet pozornica, gdje sjedi publika?

Temom odnosa publike i pojedinca u fokusu bavi se Ivana Mrčela u novoj prostornoj instalaciji kojom inscenira pozornicu i gledalište. Ploha s mnoštvom najraznolikijih likova izvedenih u tehnici akrila na papiru predstavlja publiku. Podloga je blago zakrivljena kako bi se u potpunosti stvorio dojam gledališta, a pomoću spotlight reflektora definirano je mjesto na sredini pozornice. Likovi su predimenzionirani čime se ostvaruje dojam njihove poprilične blizine. Ključni moment u radu je interaktivna zamjena uloga. Naime, Ivana Mrčela u središte pozornosti stavlja posjetitelja koji je inače u funkciji publike. Prilikom ulaska u galerijski prostor pojedinac ima priliku stati pred reflektore pozornice, biti u fokusu i ostvariti svojih 15 minuta slave. Interaktivan rad u kojem će se neki po prvi put naći pod svjetlima reflektora dok niz likova direktno gleda u njih otvara cijeli spektar emocija i doživljaja. Tijekom javnog nastupa, pojedinac je u potpunosti sâm i izložen procjeni drugih, ranjiviji i podložan kritikama i negativnim reakcijama kao i krajnjoj neizvjesnosti razvoja događaja. Puno je lakše biti anonimni dio publike, jer nam je tada omogućena nesmetana procjena percipiranog, no što kada se zamijene uloge i mi postanemo fokus, posve ogoljeni i izloženi javnom sudu? Oslíkana publika sazdana je od niza individualiziranih likova s vrlo raznolikim izrazima lica – od podrške i smijeha do zaprepaštenosti i negodovanja. Izostanak jednolične reakcije automatski potiče cijeli dijapazon emocija kod osobe na pozornici ovisno o tome koje likove i reakcije iz publike će prve zamijetiti i kako će na njih reagirati. Dojam boravka na pozornici obogaćen je zvučnim efektima koji su sastavni dio prostorne instalacije te doprinose cjelovitom doživljaju nove pozicije u kojoj se našao posjetitelj. U zvučnoj snimci izmjenjuju se reakcije od pljeska i podrške, preko ismijavanja i nezadovoljstva pa sve do bijele buke odnosno žamora koji često prati javne izvedbe i druženja na otvorenjima izložbi.

Publika je formirana od dvodimenzionalno oblikovanih likova koji nose trodimenzionalne naočale i gledaju nas. Ako pomnije promotrimo publiku uvidjet ćemo da je umjetnica oslikala cijelu plejadu najraznolikijih likova od kojih su mnogi naglašeno individualizirani i karakterni pojedinci. Od poznatih ličnosti iz stvarnog života preko likova koji predstavljaju snažne značenjske simbole odnosno metafore problema suvremenog svijeta, pa sve do krajnje bizarnih i komičnih likova poput čovjeka u akvariju sa zlatnom ribicom, ženom sa zmijom oko vrata koja također nosi 3D naočale, žene i pudlice s istom frizurom i ogrlicom, starog televizora s tabletićem te kostura s piercingom i privjeskom u obliku srca. Pomnu razradu likova posjetitelj može detaljno proučiti u nizu izloženih studija pojedinih likova iz publike izvedenih na medijapan pločama koje su prethodile izradi jedinstvene cjeline publike na papiru. Akromatski prikaz pomno oblikovanih, minuciozno izvedenih i naglašeno stiliziranih likova dinamizira izmjena crvenih i plavih pravokutnika 3D naočala. Ivana Mrčela niz likova započinje, akcentuira i završava uključivanjem poznatih ličnosti iz svijeta umjetnosti glazbe i filma, dok vlastiti potpis, kao i u ranijem prostornom radu, smješta unutar tetovaže na jednom od likova. U publici se izmjenjuju stvarni i imaginarni likovi, kao i pojedinci koji su simboli borbe protiv određenih problema poput nejednakosti i nepoštivanja sloboda u XXI. stoljeću. Autorica također progovara o problemima koji su nas pratili kroz povijest, a kroz pojedine ličnosti ukazuje na određene svjetonazore, supkulture i stavove čime publika postaje metafora svijeta i presjek društva u kojem živimo.

Ivana Mrčela kroz interaktivnu prostornu instalaciju omogućuje zamjenu uloga u društvu čime otvara područje za posve novo iskustvo prilikom kojeg pojedinac stavljen u novi kontekst bolje upoznaje sebe i svoje sposobnosti. Nemogućnost predviđanja što će se dogoditi kada se nađe u novim okolnostima potiče širenje obzora, a pomnije promatranje heterogene publike otvara

mogućnost osvještavanja i suočavanja s pojedinim društvenim problemima. Tko će imati tremu, osjetiti nelagodu i nervozu, a tko će otkriti da je prirodno rođen za pozornicu ostaje na posjetitelju (odnosno potencijalnoj slavnoj osobi u stvaranju) da spozna iz vlastitog iskustva.

Sonja Švec Španjol, mag.hist.art.